

Stjórin í Suðuroyar Sparikassa: Framgongd er at hóma, men:

Tað verður tungt at liva í Føroyum í nógv ár afturat

ÁKI BERTHOLDSEN

- Livistøðið í Føroyum fer ikki at hækka í nógv ár. Tað kann gott vera, at onkur hagtøl vísa, at framgongd er í føroyska búskapinum, men hjá vanligu fólkinum verður framvegis tungt at liva í Føroyum í nógv ár afturat.

Mikkjal Sørensen, stjórin í Suðuroyar Sparikassa slær kalt vatn í blóðið, tá ið tósad verður við hann um livikørini í Føroyum.

Hann er ikki treytaleyst samdur við starvsfelagar sínar í hinum peningastovnum um, at kreppan í Føroyum er avhasað og at tað nú fer at ganga framá.

Hann sigur, at tað eru positiv tekin í hagtølunum fyri føroyska búskapin, men fyri privatbúskapin eru ikki stórir grottar at hóma.

Tað er rætt, at tann akuttá kreppan er av. Men avleiðingarnar av henni merkjast sanniliga enn og fara at merkjast í nógv ár afturat, tí enn eru stórir, búskaparligir trupulleikar at dragast við.

Hann er tó ikki tann, sum tekur allar vónir frá fólki, tí hann ivast ikki at vit koma uppundan aftur og at vit hava eina framtíð í Føroyum.

Í sambandi við, at Suðuroyar Sparikassi hevði aðalfund herfyri, hava vit tósad við Mikkjal Sørensen stjóra um ymisk viðurskifti, sum røra millum manna.

Gott ár

Eins og hinir triggir peningastovnarnir norðanfjórðs, hevði minsti peningastovnurin í Føroyum eisini eitt gott ár í fjør.

Yvirsíð hjá Suðuroyar Sparikassa var 2,6 milliónir í fjør. Eginpeningurin var 25 milliónir, sum eru triggjar milliónir meiri enn í 1994. Solvensurin er eginpeningurin settur í mun til ognirnar. Lógarkravið er 8%.

Tungt at liva

Hóast árið hjá Sparikassanum er gott, er Mikkjal Sørensen ikki heilt samdur við stjórnarar í hinum peningastovnum um, at kreppan er avhasað.

Tað kann gott verða, at hagtøl vísa, at tað gongur rætta vegin við ávisum portum í búskapinum.

Men almenni búskapurin er eitt. Eitt heilt annað er privatbúskapurin hjá fólki.

- Eg vænti ikki, at livilíkindi verða frægari hjá vanligu fólkinum tey fyrstu nógvu árin, enn tey eru nú, sigur Mikkjal Sørensen.

- Sum heild er landsbúskapurin vánaligur og tað skal nógv broytast, áðrenn tað verður lættari hjá vanligu føroyinginum.

- Uttanlandsskuldin er enn stór. Hall er framvegis á figgjarlógini, skattatrystið er høgt og arbeidsløysið stórt.

- Fyrrenn vit hava loyst tey vandamálini, ber ikki til

at seta nøsina upp eftir betri livilíkindum hjá meiniga føroyinginum.

- Men alt hetta vita vit meiri um í 1998, tað er um háltannað ár.

- Í avtalum við danir hava vit bundið okkum til at hava javnvág á figgjarlógini í 1998. Tá skulu vit eisini samráðast við danir um, hvussu skuldin skal betalast aftur.

Mikkjal Sørensen sigur, at livilíkindi hjá vanligu føroyinginum tey nógvu árin framyvir verða treytað av, hvussu figgjarlógini fyri 1998 kemur at siggja út og, hvørjar avtalu vit fáa um uttanlandsskuldina.

- Fåa vit góðar avtalu, kemur framgongdin skjótari. Men í øllum førum skulu vit fyrireika okkum at liva undir truplum umstøðum í fleiri ár afturat, tí landsbúparuin tyngir okkum so nógv.

Mikkjal Sørensen heldur tí, at tað er skeiðt at siga, at kreppan er avhasað.

- At framgongd hómost summastaðni nú er kanska heldur ein avleiðing av, at vit vóru komin niður á botn og at tað nú bara kann ganga ein veg.

Ikki uppi ES

Mikkjal Sørensen tekur tó ikki vónina frá fólki, tí hann ivast ikki í, at vit koma á rættkøl aftur og at vit hava eina framtíð í Føroyum undir rimiliga tryggu, figgjarløgum korum.

Men framtíð okkara skal

verða uttanfyri ES heldur hann. Har heldur hann, at áhugamál okkara verða best røkt.

- Føroyingar eiga ikki at fara uppi ES. Fara vit uppi, beina vit fyri okkum sjálvum sum tjóð. Vit eru so lítilir, at vit fara at vit fáa einki at siga og fara tí at hvørva.

Mikkjal Sørensen heldur, at vit ístaðin eiga at samráða okkum fram til eina betri avtalu við ES um solumøguleikar á teirra marknaði.

Hann heldur ikki, at møguleikarnir í avtaluni eru tómdir. Tí eftir hansara tykki kunnu allar avtalu gerast betri.

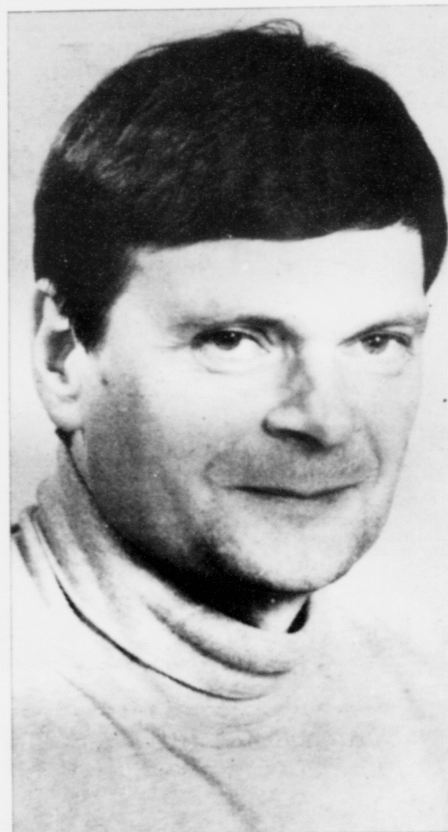
- Vit mugu eisini hyggja eftir heildini, heldur hann. Tað kann gott verða, at einstakir lutir í fiskivinnuni høvdu havt rúmari ræsur í ES, men sum heild eru vit betri farin uttanfyri ES, heldur stjórin í Suðuroyar Sparikassa.

- Tað, sum umræður er at hyggja vinnulívið upp og at tryggja, at fiskastovnarnir, sum vit eru í ferð við at hyggja upp, verða varðveittir so mikið stórir, at tað ber til at liva av teimum. Tað er sjálvandi ógvuliga umráðandi, at vit ikki niðurfiska stovnarnar, sigur stjórin.

Skulu livilívið verða í útjæðrunum, er ein treyt, at vit sleppa at fiska.

Stórán týðning fyri Suðuroynna

Mesta virksemd hjá Suðuroyar Sparikassa er í Suðuroynni.

Í Vági hevur verið at kalla steindeytt. Men seinastu árin eru kortini nógv framstig hend. Fleiri nýggj skip eru komin til Vágs og fleiri nýggj virki eru sett á stovn og verða sett á stovn.

- Onkuðsvegna er Suðuroyar Sparikassi uppi næstan øllum teimum skipum og virkjum, sum eru komin til Vágs seinastu árin.

Mikkjal Sørensen heldur tí, at Sparikassin hevur havt ómetaliga stórán týðning fyri lokalsamfélagið.

Hann ivast ikki í, at var suðuroyar Sparikassi ikki, hevði ikki verið so nógv skip og virki í Vági, sum tað er.

- Tað er ein sannroynd, at hesi seinastu fyra árin hava bankarnir at kalla sleit ikki figgja vinnulívið. Tí hevur tað havt ómetaliga stórán týðning, at suðuroyingar hava havt ein lokalan peningastovn, sigur hann.

Sethúsaloysnin ikki góð

Mikkjal Sørensen er samdur við starvsfelaga sínum í Norðoyggjum um, at sethúsaloysin er einki serlig fyri fólki.

Men tá ið teir stóru peningastovnarnir vóru ginginir undir loysnina, høvdu vit onki val, tí vit eru so lítilir.

Hann sigur, at sethúsaloysin er eingin varandi loysn.

- Hon lættir um hjá fólki so leingi lánini eru fryst niður. Men einaferð skulu tey

- Meinigi føroyingurin má sláa seg til tols við, at ganga í trongum skón í nógv ár afturat, heldur Mikkjal Sørensen, stjórin í Suðuroyar Sparikassa.

væl „tíðast“ aftur og tá er stóðan tann sama, sum hon var.

- Sethúsaloysnin setir fólk undir umsiting og tað er ein óverðug stóða at vera í.

- Tað er roknað út, hvussu nógv fólk skulu hava at liva fyri. Alt, sum er útyvir tað, verður tikið til rentur og avdrátt. Fåa fólk onkuðsvegna meiri pengar um hendur, verður tað tikið til rentur og avdrátt, tey fáa ikki meiri enn hesa somu upphæddina at liva fyri.

- Tí loysir sethúsaloysnin ikki trupulleikar av týðningi, hon meiri útsetir teir.

- Bankin hevur fingið 2,7 milliardir í almennum stuðuli, tí at húsavirðið og virðið á aðrari ogn var niðurskrivað.

Mikkjal Sørensen var sjálvur løgtingsmaður, tá ið almennu pengarnar vóru settir í bankarnar.

- Tá fingi vit at vita, at pengarnir skuldu brúkast til sanering. Tað er bara ongan tíð hent í nevniðverdan mun, sigur hann. Pengarnir vóru ikki brúktir til tað, teir vóru at ætlaðir til.

- Men avleiðingin er, at almenna innspræningin avlagði kappingina millum peningastovnarnar. Bankin hevur fyri fyrimum í kappingini við teir peningastovnar, sum ongan stuðul fingi og tað er ikki serliga dæmlikt, heldur Mikkjal Sørensen.

Sethúsaloysnin er einki serlig. Hon setir fólk undir umsiting. Myndin er tilvildarlig.

